

SYSTEMATISK DOKUMENTATION KOMMER DOMFÆLDTE BORGERE TIL GAVN

[Resultatmåling] Med det Sociale Indikatorprogram kan indsatsen for at forbedre den enkelte borgers livskvalitet dokumenteres systematisk. Og det kan bidrage til at styrke botilbuddenes kriminalpræventive arbejde over for domfældte udviklingshæmmede.

[af]

LISE MARIE UDSEN, KONSULENT, CENTER FOR KVALITETSUDVIKLING,
REGION MIDTJYLLAND | LISE.UDSEN@STAB.RM.DK

KRONIKKEN

Med systematisk dokumentation kan man meget lettere opsamle og sprede viden om, hvordan man opnår de konkrete mål for indsatsen.

Der findes ikke ret meget dokumenteret viden om, hvad der virker i det sociale arbejde. Selvom den enkelte medarbejder kan have en god forståelse af, hvad der gør en positiv forskel i praksis, deler man sjældent denne viden med en bredere kreds.

Med systematisk dokumentation kan man derfor meget lettere opsamle og sprede viden om, hvordan man opnår de konkrete mål for indsatsen.

Dokumentation skal indfange det nødvendige

Dokumentation er meningsfuld og relevant, hvis den indfanger det nødvendige og rigtige – og efterfølgende kan omsættes i læring og handling på botilbudene. Det gælder derfor om at påvise, hvilken indsats botilbuddene yder og de resultater, som de opnår hermed i forhold til borgerne. Dokumentationen skal også omhandle de vilkår, botilbudene har, så andre kan se under hvilke betingelser, resultaterne er opnået.

Derudover skal dokumentationen indfange det egentlige resultat af botilbudets indsats – og ikke blot det, som er nemmest at måle. Det overordnede mål er ifølge serviceloven at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv og forbedre livskvaliteten. Og dette mål skal omsættes i konkrete og styrbare mål.

SIP har fokus på livskvalitet

Det Sociale Indikatorprogram (SIP) for botilbud til personer med udviklingshæmning fokuserer netop på arbejdet med at forbedre borgerens livskvalitet. Det er et dokumentationsredskab, som i løbet af første halvdel af 2009 udvikles i samarbejde med blandt andet fem regionale botilbud til domfældte udviklingshæmmede.

Med SIP er det muligt at dokumentere systematisk og samtidig have øje for den enkelte borgers livskvalitet. Omfattende forskning, især internationalt, viser, at der er nogenlunde enighed om, at følgende ni 'livsområder' kan have betydning for en persons livskvalitet, handicapet eller ej:

- Fysisk velbefindende
- Psykisk velbefindende
- Åndeligt velbefindende
- Fysiske rammer
- Sociale relationer
- Deltagelse i samfundet
- Praktiske færdigheder
- Fritid og fornøjelse
- Personlig udvikling

Hvad der præcist er livskvalitet for én person, gælder ikke nødvendigvis for en anden. Derfor skal man i målingen spørge om, hvad der betyder noget for den enkelte borger, og herefter hvor tilfreds han eller hun er. Den samlede livskvalitet afhænger således af graden af tilfredshed på de områder, som har betydning for vedkommende.

[f:] DET SOCIALE INDIKATORPROGRAM FOR BOTILBUD TIL PERSONER MED UDVIKLINGSHÆMNING

Mere information om SIP, de Sociale Indikatorprogrammer til andre målgrupper eller kvalitetsmodellen fås hos Center for Kvalitetsudvikling via: Tlf. 8728 4911 eller center.kvalitetsudvikling@stab.rm.dk.

Du kan også læse mere på www.sip.dk eller www.socialkvalitetsmodel.dk.

Hvad der præcist er livskvalitet for én person, gælder ikke nødvendigvis for en anden.

Med andre ord er vi interesserede i at måle botilbuddets evne til at bidrage til livskvaliteten på de områder, borgeren vægter højt.

Domfældte og livskvalitet

Den kriminalpræventive indsats fylder, når en voksen person med udviklingshæmning har ophold i et botilbud som følge af en foranstaltningsdom.

Delvist integreret heri indgår formålet med at fremme borgerens mulighed for at klare sig selv og forbedre sin livskvalitet. For botilbuddet drives som bekendt efter serviceloven, og en livskvalitetstilgang indgår i høj grad i en socialpædagogisk kontekst, hvor der er fokus på borgerens potentiale, ressourcer og motivation. Bedre livskvalitet kan være resultatet, hvis borgeren eksempelvis lærer mestringsstrategier til at undgå bestemte situationer, hvor der ellers kan være risiko for ny kriminalitet.

Mere faglig refleksion

De foreløbige erfaringer med SIP til unge på sikrede døgninstitutioner og voksne med autisme spektrum forstyrrelse på botilbud viser, at systematisk dokumentation gør stor nytte og bidrager til at sikre et helhedsperspektiv i arbejdet. Medarbejderne når bedre hele vejen rundt om en borger, hvor man måske ellers i dagligdagen let vil kunne forfalde til at fokusere på bestemte sider af ham eller hende. Det kan give anledning til nye og andre faglige drøftelser og

refleksioner i personalegruppen. Også til gavn for borgeren.

Kvalitetsudvikling på det sociale område

SIP kan anvendes som et selvstændigt dokumentationsredskab til resultatmåling, men er også en del af *Dansk kvalitetsmodel på det sociale område*.

Kvalitetsmodellen består indtil videre af seks standarder – såkaldte kvalitetsmål for den faglige og den organisatoriske side af arbejdet på botilbuddene og institutionerne. Standarderne har været under udvikling siden eftersommeren 2008 og er nu klar til at blive implementeret i de fem regioner og i de kommuner, som også ønsker at arbejde med kvalitetsudvikling på den måde.

Kvalitetsmodellen er et redskab til at systematisere arbejdsprocesser på botilbud og institutioner for derved at højne kvaliteten i den sociale praksis. Mens SIP måler på resultatet af den faglige indsats på brugerniveau, måler kvalitetsmodellen på, om nogle bestemte arbejdsprocesser er systematiserede. Netop derfor er det vigtigt sideløbende med implementeringen af standarderne at følge resultaterne af den faglige indsats for at se, om der som forventet sker et fagligt løft i takt med, at arbejdet med standarderne skrider frem. Og her kommer SIP ind i billedet.

[f] BOTILBUD MED DOMFÆLDTE, DER DELTAGER I UDVIKLINGEN AF SIP

Følgende botilbud med pladser til domfældte deltager i udviklingen af SIP for botilbud til personer med udviklingshæmning:

Nørholm Kollegiet
Østruplund
Sødisbakke
Mosetoft
Granbakken

EKSEMPEL PÅ SYSTEMATISK DOKUMENTATION VIA SIP

I SIP indsamler man oplysninger om vilkår, indsatsstyper og virkninger. Når indsamlingen af disse oplysninger foregår systematisk, giver det mulighed for at undersøge forskellige forhold (vilkår og indsatser), som formodes at kunne have betydning for virkningen af et ophold på et botilbud.